
	<p>Ophoven in 1842 (TMK)</p>
	<p>Ophoven circa 2010 (Top25)</p>

Historische ontwikkeling

Ophoven ligt aan de zuidoostelijke zijde van het laagste Maasterras, nabij de plek waar de Middelgraaf het Maasdal in stroomde. Aan de westzijde zien we nog een steilrand. Ook stroomt de Echtermolenbeek, richting Echt, langs het gehucht.

Ruimtelijke karakteristiek

Het gehucht Ophoven vormde zich langs een weg die vanuit Gebroek over het terras richting het Maasdal liep en daar in zuidelijke richting afboog, om parallel aan het Maasterras verder te gaan. Haaks op deze weg stonden zijwegen (waarvan één met een brug over de Echtermolenbeek), en tussen deze zijwegen lagen de boerderijen. De boerderijen werden omgeven door boomgaarden, die

zich als smalle percelen naar achter opstrekten. Aan de zuidzijde eindigden deze tuinen met boomgaarden op het terras temidden van het akkerland (met een wisselende lengte), aan de noordzijde liepen ze tot aan de Echtermolenbeek.

Direct valt op dat de boomgaarden nog altijd een belangrijke karakteristiek van Ophoven zijn, meer dan in andere Echt-Susterse gehuchten waar ze vroeger talrijk aanwezig waren. De weg Ophoven vormt nog de as waarlangs de verschillende zeer fraaie boerderijen liggen, waarvan er meerdere 19e-eeuwse omsloten hoeven zijn. Het geheel heeft een intiem, groen karakter. Er zijn bovendien oude agrarische bijgebouwen zoals kippenhokken te vinden die aan deze sfeer bijdragen. Doordat bijgebouwen soms aan de overzijde van de weg liggen, krijg je soms het gevoel over een boerenerf te rijden. Aan de zuidwestzijde ligt een volledig nieuw erf, bestaande uit een lange smalle boerderij, ver van de weg. Hoewel een beeldbepalend pand is Ophoven 8 enigszins een Fremdkörper in het gehucht. Alle andere bebouwing staat direct aan de weg. In de context van deze grote hoeven staan enkele kleine burgerwoningen. Het merendeel van de bebouwing is vooroorlogs. Dat veel boerderijen nog in bedrijf zijn blijkt uit de grote, minder in het landschap passende moderne agrarische bijgebouwen die het erf aan de achterzijde van het landelijk gebied afsluiten.

De relatie met het beekdal is fraai, mede door de boomgaarden tussen de boerderijen en de aanwezige oude Bellekeweg met brug, de vroegere verbinding naar Aasterberg vóór de aanleg van het Julianakanaal. Aan de zuidzijde markeert een houtsingel het tracé van de oude stoomtram, dat door de Hoolen weg of holleweg is aangelegd in de periode vóór de Tweede Wereldoorlog. Dit tracé als zodanig is een waardevol relict, al is hierdoor het zicht over het veld verminderd. Een opgave is hier te zien hoe behoud van het stoomtramtracé en de open verbinding tussen Ophoven en zijn veld zichtbaar te maken en te houden is.

Cultuurhistorische waarden

Karakteristiek voor Ophoven is de bijzonder gave combinatie van gehucht met oude omsloten hoeven, een aangrenzend beekdal met oude passagemogelijkheid door een brug in de Bellekeweg, bijzonder fraaie boomgaarden en de visueel open verbinding met het veld aan de zuidzijde van Ophoven waarover het tracé van een oude stoomtram loopt. Een vermindering van de waarde wordt veroorzaakt door de vele niet-gebiedseigen agrarische bebouwing achter de oude hoeven.

De karakteristieke coulissenwerking van de verschillende boerderijen en bijgebouwen rondom de weg in Ophoven (foto: Luuk Keunen, 6 mei 2014).